

TORRENTS I BERTRANA, RICARD (Folgueroles, 1937). *Pere Llorens, Frederic Tarrés*. Filòleg i assagista. Format al seminari de Vic, va establir una estreta i fructuosa amistat amb el grup de poetes que, apadrinats per Carles Riba¹, l'any 1951 van publicar l'antologia *Estudiants de Vic*. Posteriorment va estudiar teologia i ciències bíbliques a Roma, filosofia, lingüística i literatura a Tübingen i filologia catalana a la Universitat de Barcelona. Ha dut a terme una importantíssima tasca d'activació cultural a Vic, amb l'edició de la revista de poesia *Reduccions* (1977), la fundació de l'editorial Eumo (1979) i la creació de la Universitat de Vic (1997). En el seu vessant de filòleg i assagista, destaquen els nombrosos estudis sobre Jacint Verdaguer¹, com ara *Verdaguer, un poeta per a un poble* (1980), *Verdaguer. Estudis i aproximacions* (1995), *A la claror de Verdaguer. Nous estudis i aproximacions* (2004) o *Art, poder i religió. La Sagrada Família en Verdaguer i en Gaudí* (2006). Com a traductor va encarregar-se de les versions catalanes, de l'hebreu, de l'Eclesiastès i els Proverbis i, del grec, de l'Evangeli segons sant Joan per a l'edició de la Bíblia que va publicar el 1968 la Fundació Bíblica Catalana. Deixant de banda un parell d'obres de l'anglès i diversos llibres infantils de l'italià (tres reescrits amb la cooperació de Ramon Cotrina¹), ha traduït sobretot de l'alemany: *Per una nova definició de la cultura* de Herbert Marcuse (1971), la *Carta al pare* de Franz Kafka (1974), *Sota la roda* de Hermann Hesse (1981) i *Hipèrion* de Friedrich Hölderlin (1982), a més de textos de Friedrich Schlegel i Robert Musil publicats a *Reduccions* i alguns altres d'esparsos. Les dates de publicació d'aquestes traduccions són tanmateix enganyoses: així, per exemple, la traducció d'*Hipèrion*, tal com explicava en el pròleg, havia estat iniciada vint anys abans. Torrents ha reflexionat a bastament sobre el procés de traduir i sobre la traducció catalana, tot defensant l'existència d'una tradició contemporània homologable a la de les grans llengües traductores, com també l'existència d'importants contribucions teòriques que el duen a advocar per la vivesa d'una traductologia catalana rica i solvent. Amb tot, es considera "un traductor atípic" --s'hi definia en "El millor de les traduccions"--, que gairebé sempre ha traduït "pel pur plaer de traduir o per exercitar-me en la llengua". En aquest article explica la gestació d'algunes traduccions, sempre intricada amb l'evolució intel·lectual i vital: les bíbliques amb els estudis bíblics a Roma, la de Hölderlin amb l'interès per l'idealisme alemany, la de Hesse amb l'activitat pedagògica. Amb el pseudònim *Pere Llorens* va dur a terme una traducció en col·laboració amb Antoni Pous¹, i amb el de *Frederic Tarrés*, una altra amb Segimon Serrallonga¹. [Ramon Farrés]

QUOIST, Michel. *Pregàries*. Barcelona: Estela 1960. [Amb Ramon Cotrina i J. Esteve]

ZIMNIK, Rainer. *Els timbalers per a un món millor*. Barcelona: Lumen, 1963.

ZIMNIK, Rainer. *La màquina*. Barcelona: Lumen, 1963.

RASCEL, Renato. *Picoletto. Rondalla d'avui per a petits i grans*. Barcelona: Lumen, 1963. [Amb Ramon Cotrina]

WATS, Mabel. *Això teu, això meu*. Barcelona: Lumen, 1963.

ROCCA, G.. *El faisà Gaietà*. Barcelona: Lumen, 1964. [Amb Ramon Cotrina]

RODARI, Gianni. *Jip en el televisor. Conte en òrbita*. Barcelona: Lumen, 1964. [Amb Ramon Cotrina]

STAGNARO, Guido. *Topo Gigio i l'automòbil*. Barcelona: Lumen, 1964.

SCHILLEBEECKX, E. H. . *Jesucrist, sacrament entre Déu i l'home*. Barcelona: Edicions 62, 1965. [Amb Antoni Pous]

BALDWIN, James. *Res de personal*. Barcelona: Lumen, 1966.

FBC. *Bíblia*. Barcelona: Alpha, 1968, p. 1071-1136, 1137-1153 i 1945-1985.

BARAN, Paul A.; SWEEZY, Paul. *El capitalisme monopolista. Assaig sobre l'estructura econòmica americana*. Barcelona: Anagrama, 1969.

SCHROEDER, Binette. *Rosina*. Barcelona: Lumen, 1971.

MARCUSE, Herbert. *Per una nova definició de la cultura*. Barcelona: Edicions 62, 1971.

BAUMANN, Kurt; MCKEE, David. *Joachim (Quimet entre amics) l'escombriaire*. Barcelona: Lumen, 1974

KAFKA, Franz. *Carta al pare*. Barcelona: Lumen, 1974.

HESSE, Hermann. *Sota la roda*. Barcelona: Lumen, 1981.

HÖLDERLIN, Friedrich. *Hipèrion o l'ermità a Grècia*. Vic: Eumo, 1982.

DEWEY, John. *Democràcia i escola*. Vic: Eumo, 1985. [Amb Segimon Serrallonga]

"Tres apunts a propòsit de *Traduccions de Paul Celan*, d'Antoni Pous". *Reduccions* 1 (gener 1977), p. 42-50.

"El millor de les traduccions". *Els Marges* 41 (febrer 1990), p. 69-75.

"Llur [Celan/Pous] record de les surants torres de Hölderlin". *Reduccions* 65-66 (març-juny 1996), p. 106-114.

"Poesia i traducció". A: Miquel Desclot. *De tots els vents*. Barcelona: Angle, 2004, p. 7-21.

"Poesia i traducció de poesia". *Reduccions* 81-82 (març 2005), p. 156-173.

Ciència, traducció i universitat. Apunts per a un curs. Vic: Universitat de Vic, 2006.

"La poeta traductora Montserrat Abelló". *Quaderns. Revista de Traducció* 13 (2006), p. 95-103.

"Traduir, emocions, traduir paraules o com els traductors trien què tradueixen". A: *El discurs sociolingüístic actual català i occità / Lo discurs sociolingüístic actual catalan e occitan*. Viena: Praesens Verlag, 2007, p. 81-100.

"La traductologia catalana: història i tendències". *Quaderns. Revista de Traducció* 15 (2008), p. 9-10.

"Traductologia versus literatures traduïdes i literatures traductores". A: Montserrat Bacardí i Pilar Godayol (eds.). *Una impossibilitat possible. Trenta anys de traducció als Països Catalans (1975-2005)*. Vilanova i la Geltrú, El Cep i la Nansa, 2010, p. 37-63.

Miscel·lània Ricard Torrents. Vic: Eumo, 2007.